

Rain, Dew, Wind, Storm:

The Quest for Nourishing Torah

R. Aviva Richman - richman@hadar.org

Summer Learning Retreat 2021

Devarim 32:2	דברים לב:ב
May my discourse come down as the rain,	יֵעֲרַף כַּמָּטָר לִקְחֹי
My speech distill as the dew,	תִּזְלַח כְּטֵל אֶמְרָתִי
Like showers on young growth,	כְּשֻׁעִיִּים עַל־דָּשָׁא
Like droplets on the grass.	וְכִרְבִּיבִים עַל־עֵשֶׂב:

ספרי דברים שו 306/ Sifre Devarim

I. Setting up the Metaphor: Torah as Rain

"May my <i>taking</i> come down as the rain"- "<i>Taking</i>" is Torah, as it says "For a goodly <i>taking</i> have I given to you; do not forsake My Torah" (Proverbs 4:2); And it says "<i>Take</i> My <i>mussar</i> (discipline), and not silver" (Proverbs 8:10), and "<i>mussar</i>" is nothing other than words of Torah, as it says "Hear, my son, the <i>mussar</i> of your Father, and do not forsake the Torah of your mother" (Proverbs. 1:8); and it says "Hear <i>mussar</i> and grow wise" (Proverbs 8:33), and it says "Hold fast to <i>mussar</i>; do not let it go" (Proverbs 4:13). And it says "Take <i>words</i> with you and return to God" (Hoshea 14:3) and "words" is nothing other than words of Torah, as it says "These <i>words</i> God spoke to all of your congregation" (Devarim 5:19).	יערף כמטר לקחי - אין לקחי אלא דברי תורה, שנאמר (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם [תורתי אל תעזבו]; ואומר (משלי ח:י') קחו מוסרי ואל כסף, ואין מוסר אלא דברי תורה שנ' (משלי א:ח') שמע בני מוסר אביך [ואל תטש תורת אמך] ואומ' (משלי ח:ל"ג) שמע מוסר וחכמה, ואומ' החזק במוסר ואל תרף (משלי ד:י"ג) ואומר (הושע יד) קחו עמכם דברים ושובו אל ה', ואין דברים אלא דברי תורה שנא' (דברים ה) את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם.
---	--

--	--

II. Rain of Grief, Dew of Joy

"As the rain": Just as rain is life for the world, so, words of Torah. But then (why not say:) Just as with rain, part of the world is happy (with it) and part, sad (e.g., One whose pit and vat is full of wine, and his vat and threshing floor is exposed to the rain, is grieved by it) so, words of Torah! It is, therefore, written (<i>Ibid.</i>) "My word shall flow as the dew": Just as with dew, all the world is happy with it, so, words of Torah. ... Another Explanation "<i>Ya'arof like rain My taking</i>": R. Yehudah was wont to say: One should gather words of Torah as (general) principles; for if he gathers them as particulars, they weary him and he is at a loss. An analogy: One going to Caesarea and requiring one hundred or two hundred <i>zuzim</i> for expenses — If he takes them in <i>perutoth</i> (small coin), they weary him and he is at a loss; but if he melts them into <i>selaim</i> (large coin), he can change them wherever he wishes. One going to a fair and requiring one hundred <i>maneh</i> or two <i>ribo</i> — if he takes them as <i>selaim</i>, they weary him, and he is at a loss; but if he melts them into golden dinars, he can change them wherever he wishes.	כמטר - מה מטר חיים לעולם - אף דברי תורה חיים לעולם. אי מה מטר, מקצת עולם שמחים ומקצת עולם עצבים בו; מי שבורו וגתו מלא יין וגתו וגרנו לפניו מצירים לו, אף דברי תורה כן? - ת"ל תזל כטל אמרתי. מה טל, כל העולם כולו שמחים בו - אף דברי תורה, כל העולם כולו שמחים בו ... "א יערף כמטר לקחי - ר' יהודה אומר: לעולם הוי אדם כונס דברי תורה כללים, שאם כונסן פרטים - מייגעים אותו, ואין יודע מה לעשות. משל למלך שהלך לקיסרי וצריך מאה זוז או מאתים זוז הוצאה: נוטלים פרט - מייגעים אותו, ואין יודע מה לעשות; אבל אם מצרפם, ועושה אותם סלעים - פורט ומוציא בכל מקום שירצה.
--	--

	וכן מי שהלך לבית אילנים לשוק, וצריך מאה מנה או שתי ריבוא: אם מצרפם סלעים - מייגעים אותו ואין יודע מה לעשות; אבל אם מצרפם ועושה אותם דינרי זהב - פורט ומוציא בכל מקום שירצה:
--	--

III. Torah that Kills (or Atones for Killing)

Another Explanation: "<i>Ya'arof</i>": R. Eliezer the son of R. Yossi Haglili says: "<i>Ya'arof</i>" connotes "killing," as it is written (Devarim 21:4) "And they shall break there the neck (<i>ve'arfu</i>) of the heifer in the river-bed." Just as the heifer (of the broken neck) atones for the spilling of blood, so, words of Torah. "<i>as se'irim on the herbage</i>": Just as <i>se'irim</i> (he-goats) are brought for transgressions and atone for them, so, words of Torah. Another Explanation: "<i>Let my taking (i.e., Torah) break (ya'arof) as the rain</i>": Moses (hereby) said to Israel: Do you know how much suffering (i.e., "breaking") I expended on Torah, how much I toiled in it, how much I wearied myself in it — (Shemot 34:28) "and he remained there (on Mount Sinai) forty days and forty nights." And I entered there among the angels, and among the heavenly creatures,	ד"א יערף - ר' אליעזר בנו של ר' יוסי הגלילי אומר: אין יערף אלא לשון הריגה, שנא' (דברים כא) וערפו שם את העגלה בנחל. מה עגלה מכפרת על שפיכות דמים - כך דברי תורה מכפרת על שפיכות דמים: כשעירים על דשא - מה שעירים הללו באים על חטאות ומכפרים - כך דברי תורה מכפרים על עבירות. ד"א יערף כמטר - חכמים אומרים: אמר להם משה לישראל, שמא אתם יודעים כמה צער נצטערתי על התורה, וכמה עמל עמלתי בה, ומה יגיעה יגעתי בה, כענין שנא' (שמות לד) ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים
---	--

and among the seraphs — one of whom can incinerate the entire world, (Isaiah 6:2) "Seraphs were standing above Him" — I gave my life for it; I gave my blood for it. Just as I learned it in travail, so, *you* learn it (even) in travail. — But perhaps, just as you *learned* it in travail, so, shall you *teach* it in travail! It is, therefore, written "My word shall flow (*tizal*) as the dew" — See it (Torah) as "*zol*," ("cheap") a third or a fourth of a *sela* (i.e., "part with it easily").

"*as se'irim upon the herbage*": as one who first begins to learn Torah. At first it falls upon him like a demon (Isaiah 13:21) "and *se'irim* will dance there."

Another Explanation: "*Let my taking (i.e., Torah) break (ya'arof) as the rain*":

R. Bana'ah says: If you learn words of Torah for their own sake, they are "life" for you, as it is written (Proverbs 4:22) "*For they are life to him who finds them, and to all of his flesh healing*"

and if not, they kill you, as it is written "*My taking (i.e., Torah) ya'arof as the rain, "arifah"* being killing, (Devarim 21:4) "And they shall break (*ve'arfu*) there the neck of the heifer in the river-bed." And it is written (Proverbs 7:26) "For she (Torah) has taken many lives; the number of its victims is legion."

לילה. ונכנסתי לבין המלאכים, ונכנסתי לבין החיות, ונכנסתי לבין השרפים שאחד מהם יכול לשרוף את כל העולם כולו, שנאמ' (ישעיה ו) שרפים עומדים ממעל לו! נתתי נפשי עליה, דמי נתתי עליה, כשם שלמדתי אותה בצער - כך תהיו אתם למדים אותה בצער. או כדרך שאתם למדים אותה בצער, כך תהיו מלמדים אותם בצער? ת"ל תזל כטל אמרתי. תהיו רואים אותה כזול: אחד משלש וארבע בסלע:

כשעירים עלי דשא - כאדם שהולך ללמוד תורה תחילה: בתחילה נופלת עליו כשעיר, ואין שעיר אלא שד, שנא' (ישעיה יג) ושעירים ירקדו שם.

ד"א יערוף כמטר לקחי - היה ר' בנאה אומר: אם עשית דברי תורה לשמם - דברי תורה חיים הם לך, שנאמר (משלי ד) כי חיים הם למוצאיהם ולכל בשרו מרפא; ואם לא עשית דברי תורה לשמן - דברי תורה ממיתים אותך, שנא' יערף כמטר לקחי. ואין עריפה אלא הריגה, שנא' וערפו את העגלה בנחל, ואומר (משלי ז) כי רבים חללים הפילה ועצומים הרוגיה.

IV. Winds of Torah: Bringing Us Back to Life

Another explanation- <i>"My taking shall drip as the rain":</i> not as the rain that comes from the south, which is all for blast, mildew, and curse; but as the rain which comes from the west, which is all for blessing. Another explanation- <i>"My taking shall drip as the rain":</i> R. Simai would say: From where is it derived that just as Moses called heaven and earth to bear witness over Israel, so, he called the four winds of heaven? "<i>ya'arof</i> as rain, etc." — This refers to the west wind, which is at the "<i>back (oref [west])</i> of the world, and which is entirely a blessing; "My word shall flow as the dew" — This refers to the north wind, which renders the firmament pure as gold; "as winds (<i>se'irim</i>) upon the herbage" — This refers to the east wind, which stirs up the world as a demon (<i>se'ir</i>); "as showers upon the grass" — This refers to the south wind, which brings showers. ...	ד"א יערף כמטר - לא כמטר הזה שבא מן הדרום, שכולו לשדפון כולו לירקון כולו לקללה; אלא כמטר הזה שבא מן המערב, שכולו לברכה. ד"א יערף כמטר היה ר' סימאי אומר: לא נאמר ד' רוחות הללו, אלא כנגד ד' רוחות השמים: צפונית - בימות החמה יפה ובימות הגשמים קשה, דרומית - בימות החמה קשה ובימות הגשמים יפה, מזרחית - לעולם יפה, מערבית - לעולם קשה. צפונית - יפה לחטים, בשעה שמכניס שליש, וקשה לזיתים בשעה שחוגטין;
---	---

And R. Simai would say: All the creatures created from the earth — their spirit and their body are from the earth (except for humans, whose spirit [soul] is from heaven and body from the earth.) Therefore, If a person learns Torah and does the will of their Parent in heaven, they are like the celestial creatures, (Psalms 82:6) "I said that you are gods, and all, children of the Most High." If one does not learn Torah and do the will of their Parent in heaven, they are like the lower creatures, (<i>Ibid.</i> 7) "But you shall die like Adam." And R. Simai would say: There is no passage [in the Torah] that does not deal with resurrection in it, but we don't have the energy to expound, as it says: (<i>Psalms.</i> 50:4) "And God shall call to the heavens from above and to the earth for <i>din</i> - judgment - with God." "God shall call to the heavens from above": This refers to the soul; "and to the earth for <i>din</i> with him" — Who deliberates with God? From where is it derived that this speaks of the resurrection? As it says (<i>Ezekiel</i> 37:9) "From the four corners, come, O spirit, and blow into these slain ones that they may live!"	וכך היה ר' סימאי אומר: כל הבריות שנבראו מן השמים - נפשם וגופן מן השמים; וכל בריות שנבראו מן הארץ - נפשם וגופן מן הארץ. לפיכך, עשה אדם תורה ועשה רצון אביו שבשמים - הרי הוא כבריות של מעלן, שנאמר אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם; לא עשה תורה ולא רצון אביו שבשמים - שנאמר אכן כאדם תמותון. וכך היה ר' סימאי אומר: אין לך פרשה שאין בה תחיית המתים, אלא שאין בנו כח לדרוש; שנאמר יקרא אל השמים מעל ואל הארץ לדון עמו. יקרא אל השמים מעל - זה נשמה. ואל הארץ לדון עמו - מי דיין עמו? ומנין שאין מדבר אלא בתחיית המתים? שנאמר
--	---

	(יחזקאל לז) מארבע רוחות בואי הרוח:
--	---------------------------------------

יחזקאל לז:ט ט Ezekiel 37:9

Then He said to me, "Prophecy to the breath, prophesy, O mortal! Say to the breath: Thus said the Lord GOD: Come, O breath, from the four winds, and breathe into these slain, that they may live again."	וַיֹּאמֶר אֵלַי הַנְּבֵא אֶל־הָרוּחַ הַנִּבֵּא בְּנֶאֱדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר ו אֲדַנִּי יְיָ הִנֵּה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ וּפָחִי בַהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וַיְחִי:
--	--

